

Samleskinnen

Nr. 1/2008 – Årgang 13

Medlemsblad for Rogaland Elektromontørforening

Bilde nederst viser et moderne kjøkken etter dagens målestokk, mens det øverste viser et moderne kjøkken for 30 år siden.

Dette er noe av det du kan lese om i Samleskinnen:

**Brev til Statsministeren,
Kurs og konferanser, Ferieloven,
AFP/Tariffoppgjøret 2008,**

Slutt på samsoving og årsmøter i klubbene.

Rogaland Elektromontørforening

Samleskinnen

Utgitt av:

Rogaland Elektromontørforening

Lagårdsveien 124

4011 Stavanger

Mandag–fredag 08.00–15.30

Hjemmeside: www.rele.no

E-post: firmapost@rele.no

Telefon:

Stavanger 51 84 04 50

Haugesund 52 71 31 38

Faks:

Stavanger 51 84 04 80

Haugesund 52 71 79 98

Leder:

Øivind Wallentinsen 51 84 04 53

Mobil: 908 97 703

E-post: wallentinsen@rele.no

Kontormedarbeider:

Anne Marie Haug Moen 51 84 04 50

E-post: amh.moen@rele.no

Organisasjonssekretær:

John Helge Kallevik

Tlf.: 51 84 04 54

Mobil: 908 97 701

E-post:

jhkallevik@rele.no

Egil Willy Kristensen

Tlf.: 51 84 04 52

Mobil: 908 77 702

E-post:

kristensen@rele.no

Annonse:

Ta kontakt med Stavangerkontoret.

Deadline:

Nr. 2-2008 = 7. juni

Nr. 3-2008 = 10. september

Nr. 4-2008 = 25. september

I posten ca. 4 uker etter deadline

Ettertrykk med gjengivelse av kilde tillates.

Redaktør: Kai Christoffersen

Mobil nr.: 930 22 923

E-post: kchristo@c2i.net

Redaksjonen: Arbeidsutvalget

Opplag: 2.000

Trykk: Allservice, Stavanger

Leder

Jeg vil starte med tariffoppgjøret som er i gang, men resultatet må vi vente på enda en stund. Tariffoppgjøret i år skal gjennomføres samordna med forbundsvisse tilpasninger. Det betyr at forhandlingene i hovedsak blir ført mellom LO – NHO. LO – NHO ble enige om det kunne benyttes 50 øre til å gjøre endringer i de enkelte overenskomster. De aller fleste forbund er i skrivene stund ferdige med de forbundsvisse forhandlingene i dette oppgjøret. Tilbakemeldingene fra de forskjellige overenskomstene er at det har vært liten eller ingen forhandlingsvilje fra arbeidsgiversiden, som betyr at få eller ingen har fått til noen endringer på de enkelte overenskomster. Dette gjelder også Landsoverenskomsten for elektrofagene (LOK). Slik jeg ser det gir ikke resultatene av de forbundsvisse tilpassningsforhandlingen noe dra hjelp i forhold til å komme frem til et resultat som medlemmene vil stemme ja til. Kravet om en videreføring av AFP og det generelle tillegg skal forhandles mellom LO og NHO. Resultatet her får vi først vite tidligst 1. april. Hvis LO's forhandlingsutvalg vil anbefale det resultatet de har forhandlet frem blir det uravstemning i etterkant. Hvis LO's forhandlingsutvalg ikke vil anbefale resultatet vil vi være i en streikesituasjon fra tidligst 1. april. Jeg mener at LO's forhandlere ikke har noe å gå på når det gjelder AFP kravet. Kravet er som kjent at vi også etter innføring av en ny folketrygd i 2010 skal ha en AFP pensjon på minst samme nivå som i dag livet ut. I tillegg tror jeg at det generelle tillegg må være av en slik størrelse at det er mulig å finne det igjen på lønsslippen. Vi må alle bidra til at vi får ett godt resultat ut av årets oppgjør samtidig som vi må forberede oss på en eventuell konflikt. Alle som er omfatta av overenskomster som LO – NHO er part i kan bli tatt ut i streik fra 1. april, det betyr at dt gjelder flesteparten av medlemmene i Rogaland Elektromontørforening også. Hvem som blir tatt ut hvis det blir konflikt vil sannsynligvis bli offentliggjort den 28. mars.

Jeg vil enda en gang minne dere om at kravet er at vi skal ha en AFP også etter 2010 som er minst på nivå som dagens livet ut.

En annen sak som har vært livlig diskutert blant tillitsvalgte på LOK er hvorvidt vi skal kreve tariffavtalen gjort gjeldene i bemanningsbyrå, sist på en konferanse 13. og 14. februar hvor flertallet gikk in for at vi ikke skal opprette tariffavtaler med bemanningsbyrå. Først litt nyere historie, bemanningsbyrå ble lovlig i år 2000 da det generelle forbudet, vi hadde i Norge, om utleie av arbeidskraft ble opphevet. EL & IT forbundet var den gang ett av få forbund i LO ute i en politisk streik mot loven, men vi fikk ikke gjennomslag for vårt syn. Siden det ble lovlig å leie ut arbeidskraft vil jeg påstå at vi som forbund ikke har vært særlig aktive i verken å organisere arbeiderne i disse selskapene eller kreve tariffavtalen gjort gjeldene. På tross av dette har antall bemanningsselskap økt formidabelt og antallet fortsetter å øke. Da dette er fakta stiller jeg meg uforstående til argumentasjonen om at disse selskapene vil forsvinne bare vi ikke oppretter tariffavtale med selskapene. Jeg mener at vårt utgangspunkt må være i arbeidstakerne og når jeg stiller meg spørsmål om hvordan jeg best kan bidra til at arbeiderne får best mulig lønns- og arbeidsvilkår er svaret enkelt, vi må kreve tariffavtalen gjort gjeldene. Det kan ikke være slik at vi skal behandle arbeidstakerne ulikt sett i forhold til hva slags bedrifter de er ansatte i. Det har alltid vært slik at de som stille svakest i forhold til arbeidsgiverne er de arbeiderne som ikke er omfatta av en tariffavtale. Ved ikke å ville opprette tariffavtale fratar vi disse arbeiderne samtidig retten til å velge tillitsvalgte, å kreve forhandlinger med bedriften samt alle de bestemmelsene som er med og regulerer arbeidsforholdet og som automatisk trer i kraft idet tariffavtalene er oppretta. Ved å opprette tariffavtaler med bemanningsselskapene vil vi også sørge for at konkurransen mellom selskapene først og fremst ikke vil gå på lønns- og arbeidsvilkår slik det er nå. Alle er enige om at det er den beste utviklingen at arbeiderne er ansatte i produksjonsbedriftene, og jeg mener ett middel for å få dette til er å sørge for at ikke bemanningsselskapene kan utkonkurrere installasjonsbedriftene på pris. Det er også slik at både overenskomsten og AML krever avtale med tillitsvalgte for å leie inn fra bemanningsselskap. Ved å ikke ville opprette tariffavtale med bemanningsbyråene skyves ansvaret for å stanse utviklingen ut på den enkelte klubb og tillitsvalgte, da vil det være de som må stå imot press fra arbeidsgiverne om å leie inn fra bemanningsselskap. Det presset mener jeg til tider vil være så stort at tillitsvalgte ikke vil stå mot, det har tiden fra år 2000 og frem til nå vist. Vedtaket om ikke å opprette tariffavtaler med bemanningsbyrå mener jeg må behandles både i forbundsstyret og landsstyret og jeg både håper og tror at vi får ett annet utfall. Det er også slik at vi har landsmøtevedtak på at vi skal både organisere arbeiderne i bransjen, samt bedre og trygge medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår gjennom å opprette tariffavtaler for å sitere vedtektene.

Da gjenstår det for meg og ønske alle en riktig god påske.

Øivind

Innhold

Lederen har ordet	2
Redaktørens hjørne	3
Aker Kværner Elektro har holdt årsmøte	4
Styrekurs/Konferanse den 21. til 23. november 2007	5
Møte for lærlinger	6
Fra konferansen: Tariffavtale med bemanningsbyråer?	7
Ungdomskurs trinn 2	8
Det er ikke hvordan du har det, men hvordan du tar det	8
Kampanje 2008	9
Brev til Statsministeren	9
Bare minstelønn	10
Forbudt å bruke kniv for elektrikere	10
Tariffoppgjøret skritt for skritt	11-12
LO Favor forsikringskurs	12
Det er nå de tillitsvalgte må avklare spørsmål om ferien!	13-14
Sudoku	14
LO representantskap 19. februar 2008	15
Ekofisk Komiteen	15
HMS utvalget:	16
Olje & Anleggsutvalget	16
Bryter bransjeloven	17
Årsmøte Rønning Elektro klubben	17
Åpent møte om AFP i LO Sandnes og Gjesdal	18
Du jobbet gratis på skuddårsdagen	18
Nei til Pensjonsranet	19-22
EL&IT Forbundets	
Ungdomsrepresentant	23
Forbundsstyremedl. Geir Wamstad	24-25
Kamp for å få tariffavtale!	26
Sommerpatruljen 2008	26
1. mai feiring	27
Årsmøte i EL & IT klubben Aibel	27
Lærlingespalta	28
8. mars i Sokndal 2008, den internasjonale kvinnetiden	29
Aktiviteter 2008	29
Ny faktaside – Arbeidstilsynet har utarbeidet en ny faktaside om personløft	30
Årsmøte i EL & IT Klubben	
Semco Maritime	31
Skal du begynne å studere til høsten?	32

Redaktørens hjørne

Vi er kommet til årgang nr 13 og første utgivelse av Samleskinnen i 2008. Det er ikke mange som har klart å holde sine gode intensjoner om å få ut informasjon gjennom medlemsblad så lenge og så regelmessig som vi har klart med vårt medlemsblad.

Ofta er slik innsats veldig person avhengig og det er den nok i vår fagforeningen også, men det er et stort trykk på at bladet skal komme til de avtalte tider. Dette gjør også at tillitsvalgte og medlemmer begynner å spørre om når Samleskinnen kommer når det nærmer seg utgivelse.

Når redaksjonen er litt offensive og ber om bidrag til Samleskinnen så kommer det som oftest gode artikler, som viser at elektrikere også er skriveføre og har meninger om mye. Slik håper jeg det fortsetter og tar gladelig i mot alle bidrag som kommer.

Innspill til hva som skal i bladet er det blitt mindre av og her håper vi at aktiviteten tar seg opp igjen. Kanskje er bladet etter 13 år der vi ønsker at det skal være med god fordeling på saker og informasjon. Men det er fortsatt lov å komme med forslag til innholdet i kommende nummer av bladet.

Den største utfordringen som Samleskinnen har er bilder. Selv om de finnes digitale fotoapparater og mobiler med svært god kvalitet, så glemmer man å ta bilder av sine aktiviteter. Bli flinkere!

Konkurranse

Det finnes mange hobbyfotografer i medlemsmassen og jeg utfordrer alle til å sende bilde som kan være på bladets frem-side.

Bilde skal ha noe med elektrikerfaget å gjøre. Send bilde med fullt navn og mobil nummer til kchristo@c2i.net og merk E-posten med «Samleskinnen»

Bilde som blir brukt på fremsiden av Samleskinnen vil bli belønnet med skrapelodd.

Neste nummer skal ut i midten av juni slik at dere har lesestoff i ferien. Deadline er satt til 30. mai og med de mange aktivitetene som det er nå, så håper jeg på mange saker til det kommende nummer.

Hilsen
Kai Chr.

**Fagforeningens styrke,
er din sikkerhet!**

Aker Kværner Elektro har holdt årsmøte

Av: Kai Christoffersen

Mange deltakere på årsmøte i Aker Kværner.

Som en ansvarlig klubb ble årsmøte holdt ihht til forbundets vedtekter innen utgangen av februar måned. Årsmøte dato var den 8. februar og ble holdt på Folkets Hus i Stavanger med nær 50 deltakere.

Årsmøte valgte Kai Christoffersen og Leif Magne Vasvik til dirigenter og Terje Hansen som referent. Klubblleder Leif-Egil Thorsen ønsket velkommen og konstituerte årsmøte. Gjennomgang av beretninger

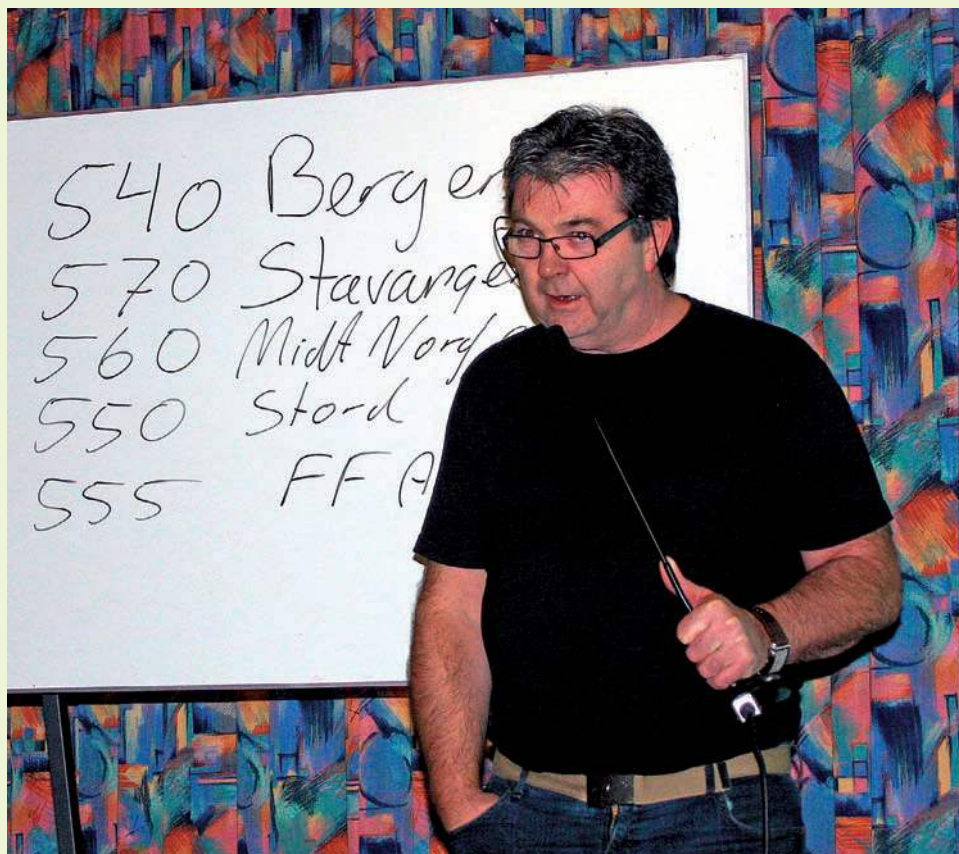
gikk fort for det var ingen som hadde spørsmål eller kommentarer.

Av forslag var det bare styret som ønsket å presisere at valg av varemmedlemmer var på 1 år.

Klubbens regnskaper ble godkjent og kasserer svarte godt på de få spørsmålene som kom.

Valget gikk også greit med ny tillit til Kai Christoffersen som nestleder, Kennet Skog som kasserer og Rita Pedersen og Arild B Andreassen som styremedlemmer. Terje Hansen ble gjenvalgt som Hovedverneombud, noe han nå er for hele bedriften.

Det ble trukket gavekort til 4 av klubbens medlemmer som hadde levert stemmeseddel til årsmøte. Etter årsmøte var det mat og drikke på Dolly Dimples i sentrum.

John Helge Kallevik holdt innledning på årsmøte i AKEL.

Styrekurs/Konferanse den 21. til 23. november 2007

Av: Kai Christoffersen

Denne styrekonferanse og lignende kurs holder høy standard og gir mye lærdom på kort tid. Det å finne en arbeidsform for klubbstyrene er viktig for å løse alle oppgavene som klubbene har på arbeidsplassen.

Å løse alle oppgavene er nok en liten overdrivelse, men deltakerne var godt motiverte for å bidra på kurset. Kurset startet med oppgave for å flytte klubbstyret fra den ene veggen til den andre ved hjelp av stolene. Det var ikke lov å sette foten i bakken og alle i gruppen skulle komme helskinnet over. Konkurransen ble vekket og gruppene jobbet godt for å komme først over. Det var ingen av deltakerne som foreslo at gruppene skulle hjelpe hverandre med å dele på stolene, slik at kaos midt på gulvet kunne unngås. Men alle kom over og hadde øvelsen blitt holdt noe senere i kurset, så hadde de nok også hjulpet hverandre.

Kurset gikk videre med innholdet, metodikk og hva vi ønsket med kurset og deltakerne. Det var en fin gjeng med tillitsvalgte fra Rogaland Elektromontørforening, Energiforeningen og Landsomfattende klubber.

Første tema var hvordan bygge sterke klubber og hvem gjør hva i klubben. Ofte er fordeling av oppgaver i klubbene vanskelig. Det er utfordringer med å få fri med lønn for å gjøre tillitsmannsarbeid og dermed blir ofte klubbarbeidet gjort på kveldstid i konkurranse med andre aktiviteter.

Helse, Miljø og Sikkerhet var også et tema som fikk en del oppmerksomhet. Hvordan dette arbeidet blir gjort i klubbene er veldig forskjellig og ikke minst hvor alvorlig bedriftene selv fokuserer på HMS.

Det er også store forskjeller i klubbene på hvordan de tar med hovedverneombudet i sitt arbeid. Ofte blir verneombudene glemt i klubbens arbeid og viktige saker i arbeidsmiljøutvalget (AMU) blir ikke diskutert.

På slutten av dag 1 ble det tid til diskusjoner om medbestemmelse, aksjeloven og generelt om lov og avtaleverk. Gode debatter sammen med gruppearbeid gjorde første dag til en god opplevelse for alle deltakerne. For veilederne var det behagelig at alle engasjerte seg godt og kom så flott i gang med de oppgavene som de fikk.

Dag 2 hadde forhandlinger som en av sine store saker og deltakerne fikk forskjellige oppgaver som de forberedte i gruppearbeid. Deres møte med undertegnede og John Helge Kallevik som bedriftens representanter var hardt og brutalt. Vi fikk litt kjeft for å være akkurat slik sjefen i en av bedriftene til den ene klubben var. Altså Drittsekk!

Videre på kurset var det tale og debatteknikk som

Kursets første oppgave var å komme seg fra vegg til vegg, ved kun å bruke stolene!

ble forklart og illustrert etter beste evne. Deltakerne fikk forsøke seg selv i forbindelse med gjennomføring av representantskapsmøter. Ingen ble tvunget på talerstolen, men nesten alle fullførte en mindre seanse fra talerstolen.

Siste kurs dag var ferdigbehandling av klubbens handlingsplaner. Dette arbeidet gikk som en tråd gjennom kurset og nå hadde alle klubbene nok oppgaver til at de måtte prioritere og sette tidsfrister for de viktigste sakene sine.

Det ble et meget godt kurs og heldigvis var tilbakemeldingene fra deltakerne svært gode. Når de tillitsvalgte selv viser så stort engasjement under kurset som det ble gjort disse tre dagene, så er det en fornøyelse å være kursveileder.

John Helge på talerstolen, med Inger Barkved og Tony Løvstrand som dirigenter.

Møte for lærlinger

Avholdt i Haugaland Kraft sitt INFO senter Karmøy

Av: Kai Ove Johannessen og John Helge Kallevik

Den 11. desember 2007 ble det avholdt møte for lærlinger i Haugaland Kraft sitt INFO senter. Rundt 20 lærlinger møtte opp. I tillegg møtte en god del tillitsvalgte fra ulike klubber.

Det kom lærlinger fra YIT, Siemens, Jatec, Frøyland Elektro, Tøgersen, ETR og Aibel. Det møtte tillitsvalgte fra Jatec, YIT og Aibel.

Ungdomskontakt Kai Ove Johannessen og organisasjonssekretær John Helge Kallevik var ansvarlig for møtet.

Møtet for lærlinger ble gjort kjent på mail til tillitsvalgte og det ble foretatt ringerunde til lærlinger og tillitsvalgte.

Både organiserte og uorganiserte var invitert til møte.

Det ble informert om opplæring i bedriftene, fagprøve, avslutning av arbeidsforhold og tariffbestemmelsene lærlingene er omfattet av.

Inge Johannes Kolstø og Kjell Olav Eriksen fra YIT og Gerhard Steinkjellå fra Jatec

I tillegg ble det orientert om organisering av lærlingene og de forsikringene som gjelder i medlemskapet og lærlingene spesielt.

Det var gledelig at 7 av de fremmøtte meldte seg inn i EL & IT Forbundet.

Lærlinger med blant annet Kristian Stange til venstre

Fra konferansen: Tariffavtale med bemanningsbyråer?

Av Trond Sale, Rønning Elektroklubben

Rogalandsdelegasjonen var delt i spørsmålet, da vi reiste til Gardermoen for å delta på 2 dagers konferansen om å opprette tariffavtale med bemanningsbyråer. Selv var jeg ikke i tvil om at å opprette tariffavtale, ville få store negative konsekvenser for oss som medlemmer i fremtiden, slik jeg gav uttrykk for i forrige nummer av Samleskinnen.

Vi var 7 delegater og 1 observatør fra Rogaland som ankom Clarion Airport Hotel, Gardermoen. Forbundsledelsen hadde fylt dag 1 med innledere som skulle belyse saken fra flere sider.

1. innleder: Harald Berntsen. **Historien bak tariffavtalen.**

Tok for seg historien fra fagbevegelsens gjennombrudd i 1880 årene. LO stiftet i 1899 og arbeidsgiverorganisasjonen i 1900. Opprettelse av landsomfattende tariffavtaler på 1950-tallet, streiker og konflikter, og tariffavtalens betydning opp gjennom historien frem til i dag.

2. innleder: Knut Arne Sanden. **EUs forslag til vikarbyrådirektiv.**

Tok for seg vikarbyrådirektivet og bemanningsbyråenes utbredelse og omfang i EU.

3. innleder: Knut Boddington. **LO om bemanningsbyråer og tariffavtaler.**

Han informerte om hvor vanskelig denne saken har vært, og at LO har jobbet med problemet siden før år 2000. Uenighet med NHO som mener ingen av LOs overenskomster egner seg for bemanningsbyråer. Ved innleie fra bemanningsbyråer skal innleide ses på som midlertidig ansatte.

4. innleder: Roy Pedersen. **Erfaringer med organisering og tariffavtaler i bemanningsbyråer.**

Han fortalte om vegring mot faste ansettelser i industrien, pga god tilgang på innleid arbeidskraft. Han fortalte også om mange utlendinger, «ansatt» i bemanningsbyråer som meldte seg inn i Fellesforbundet for å søke hjelp til både arbeidsmessige og sosiale problemer.

5. innleder: Arne Dufåker. Svensk El-forbund. **Svenske erfaringer.**

Vår svenske søsterforbund har opprettet tariffavtale for bemanningsbyråer. Pr i dag er det ingen bemanningsbyråer som går på avtalen. Han fortalte om andre problemer, som at EU har bestemt at bedrifter, herunder bemanningsbyråer, som tar på seg oppdrag over landegrensene innen EU, kan ta med seg lønns- og arbeidsvilkår fra det landet de kommer fra.

Selv syntes jeg inn lederne var vel ensidige og for å tegne tariffavtale med bemanningsbyrå, men jeg tror det var svært få som lot seg overbevise fra sitt nei standpunkt.

Trond Sale.

Etter en god middag om kvelden, ble det til dels heftige diskusjoner i barer og ved border til sent på kveld.

Dag 2 startet med at Ove Toska, fra Hordaland / Sogn og Fjordane, holdt et innlegg imot temaet, mens forhandlingsleder Jan Olav Andersen holdt et innlegg for. Begge høstet applaus for gode innlegg, men det var tydelig at flertallet i salen støttet Ove Toska.

Så var det klart for debatten, og Øivind Wallentinsen, som 1 av 2 dirigenter, gjennomgikk forretningsorden og taletider ble bestemt. Antallet inntegnende til debatten økte og taletiden måtte settes ned til stor frustrasjon for mange taletrengte.

Det ble fremlagt mange gode, (og noen dårlige), argumenter fra begge sider, men forbundsledelsen med Hans Felix i spissen og flere fagforeningsledere, som Øivind Wallentinsen, la tunge og vektige argumenter frem for deltakerne. Jeg merket selv at tvilen kom sigende og hadde en klump i magen da avstemmingen nærmet seg.

«Det stemmes», sa dirigenten.

Forbausende mange hender ble strakt i været, inklusiv min egen, under sterk tvil. 42 av 63 delegater stemte imot forslaget om å opprette tariffavtale med bemanningsbyråer.

Det var ingen jubelscener. De fleste følte vel som undertegnende at dette ble en svært vanskelig avgjørelse med negative konsekvenser, enten det ble ja eller nei. Nå er det bare tiden som vil vise om flertallet på konferansen stemte riktig. Personlig er jeg glad for at det ikke var min stemme alene som ble avgjørende for resultatet av avstemmingen.

Ungdomskurs trinn 2

Den som tror en er ferdig utlærd er ikke utlærd, men ferdig!

Vi inviterer til samling for ungdommer i EL&IT forbundet den **21. til 23. mai 2008.**

Av innhold:

- Politiker skolen.
- Hersketeknikker.
- Samfunnet i endring.
- Ungdommens plass i distrikt og forbund.
- Media trening.

Tidspunkter: Start dag 1. Kl. 10.00 til 18.00
Start dag 2. Kl. 09.00 til 18.00
Start dag 3. Kl. 09.00 til 15.00

Sted: EL&IT huset i Lagårdsveien 124.

Transport: Alle som trenger transport tar kontakt med EL & IT Distrikt Rogaland.

Overnatting: Overnatting bestilles til alle deltakere på Park Inn hotell i Lagårdsveien.

Stipend: Det vil bli utbetalt Kr 675,- Pr. dag skattefritt og bruspenger.

Påmelding til Distrikt Rogaland på telefon:
51 84 04 90 eller mobil 913 00 026.

E-post: elogit.rogaland@rele.no

Opplysninger om kurset fås Kai Christoffersen.
Telefon. 930 22 923

Påmeldingsfrist: 5. mai 2008.

Målet med ungdomskurset er å gi deltakerne god innsikt i de mulighetene en har som ungdom i forbundet. Det blir oppgaver i forhold til politiske saker og hvordan takle media.

Vi skal se på forskjellige teknikker som brukes av politikere, tillitsvalgte og andre som har meninger i samfunnet.

Innhold: Ungdommens rolle, avtaler, teknikker, historie, ideologi og mye gruppearbeid.

*Velkommen til kurs, hilsen kursveiledere
Kai Christoffersen og Vidar Holm.*

Det er ikke hvordan du har det, men hvordan du tar det

Av: STAMI.

Mange av oss vil en eller gang i løpet av livet få problemer med ryggen. Forskning viser at en positiv og trygg holdning hos ryggpasienten selv er det aller viktigste bidraget til å bli raskt bra igjen.

En naturlig reaksjon på problemene rundt ryggplager er at vi må komme i gang med trening av ryggen, både privat og på jobb. Tross det tiltalende i tanken om at forebyggende aktivitet kan hindre at noen av oss får ryggproblemer, er det

ikke dokumentert at fysisk aktivitet faktisk har denne effekten. Mange hevder også at det er den vestlige livsstilen som er årsak til alle ryggproblemer våre. Internasjonale undersøkelser viser derimot at det ikke er noe høyere forekomst av ryggplager i Norden enn i resten av verden. Faktisk er det høyere intensitet av plager blant jungelfolk på Filippinene og hos masaiene i Kenya enn her i det høye nord.

Kampanje 2008

1. mars startet forbundet sin vervekampanje. Premien er en robust og tøff Honda gummibåt, inkludert en 5 hk Honda motor. Og som ved fjorårets høstkampanje øker vinnersjansen jo flere medlemmer du verver.

Flott ververesultat i 2007

I løpet av høstkampanjen i fjor ble det vervet 848 medlemmer av 338 ververe. Et meget bra resultat, men 848 er absolutt mulig å slå!

Varighet

Kampanjen varer fra 1. mars til 1. juni og er åpen for alle, både forbundets medlemmer, tillitsvalgte og ansatte. Trekningen foretas av landsstyret i juni 2008.

Registrering

Medlemmer og tillitsvalgte som verver i denne perioden blir registrert på forbundskontoret. Verving skjer på vanlig måte. For ytterligere informasjon, kontakt forbundssekretær:

Roar Gundersen, 23 06 34 35/909 82 832.

Vervepremien som skal trekkes juni 2008

*En av våre aktive tillitsvalgte har sendt brev til
Statsministeren med sitt syn på AFP.
Han fikk også et langt og innholdsrikt svar!*

Hei Jens.

Når det gjelder den nye AFP'en som regjering og storting vil ha igjennom så har en lov til å høre hva de på «gølle» sier.

Min oppfordring er å ta til fornuft å i møte komme kravene som er kommet.

Så på Redaksjon 1 i kveld på NRK og der vil jeg si at IKKE mye taler deres sak.

Når en på toppen av det hele ser hva statsråder og stortingsfolk får i pensjon ja da er det nesten som å banne i kirken.

Får og si det slik Jens hvis du hadde stått med røyken i munnen og sagt til dine unger at det er farlig å røyke hvilken reaksjon trur du da en ville fått?

Jeg er selv medlem i Gjesdal AP og vil gjerne fortsatt ha AP i regjering, da må en se i disse dager hva en holder på med.

Hvis dagens regjering kjører fram uten å lytte og vise handlekraft da blir der storstreik i LO som vil sette regjeringen i en vanskelig situasjon, og valget i 2009 blir en lett sak for høyre siden.

Ser fram til en tilbakemelding på denne henvendelse.

Mvh. Terje Hansen.

 STATSMINISTERENS KONTOR											
Terje Hansen Berlandsveien 58 A 4330 ALGARD Dato: 15. februar 2008											
Deres ref: Vår ref: 2006/00348/KM/ab1 Dato: 15. februar 2008											
Pensjon											
Takk for din henvendelse som statsminister Jens Stoltenberg har bedt meg svare på. Vi har merket oss dine synspunkter.											
Med hilsen Kjersti Markussen (e.l.) statssekretær											
<table border="0" style="width: 100%; font-size: small;"> <tr> <td style="width: 25%; vertical-align: top;"> Forutsetning: Funksjon: 8091 Dep 8090 OSLO </td> <td style="width: 25%; vertical-align: top;"> Kontaktdaten: Aks.nr.: 42 OSLO </td> <td style="width: 25%; vertical-align: top;"> Tidspunkt i samtalen: 22.24.50.30 Org.nr.: 392.647.737 </td> <td style="width: 25%; vertical-align: top;"> Tidspunkt: 22.24.50.00: Huset 22.24.50.00: Informasjon om arbeid 22.24.50.00: Informasjon om arbeid </td> </tr> <tr> <td style="vertical-align: top;"> Tidspunkt: 22.24.51.00: Regjeringens arbeid 22.24.51.00: Informasjon om arbeid 22.24.51.00: Informasjon om arbeid </td> <td colspan="3"></td> </tr> </table>				Forutsetning: Funksjon: 8091 Dep 8090 OSLO	Kontaktdaten: Aks.nr.: 42 OSLO	Tidspunkt i samtalen: 22.24.50.30 Org.nr.: 392.647.737	Tidspunkt: 22.24.50.00: Huset 22.24.50.00: Informasjon om arbeid 22.24.50.00: Informasjon om arbeid	Tidspunkt: 22.24.51.00: Regjeringens arbeid 22.24.51.00: Informasjon om arbeid 22.24.51.00: Informasjon om arbeid			
Forutsetning: Funksjon: 8091 Dep 8090 OSLO	Kontaktdaten: Aks.nr.: 42 OSLO	Tidspunkt i samtalen: 22.24.50.30 Org.nr.: 392.647.737	Tidspunkt: 22.24.50.00: Huset 22.24.50.00: Informasjon om arbeid 22.24.50.00: Informasjon om arbeid								
Tidspunkt: 22.24.51.00: Regjeringens arbeid 22.24.51.00: Informasjon om arbeid 22.24.51.00: Informasjon om arbeid											

BARE MINSTELØNN

Av: *Frifagbevegelse.no*

Fagbevegelsens frykt kan bli realitet.

Den danske arbeidsministeren bekrefter at Vaxholm-dommen gjør det ulovlig å kreve mer enn minstelønn.

Det vil være i strid med EU-retten dersom fagbevegelsen går til aksjon for å sikre utenlandske arbeidere noe mer enn den fastsatte minstelønnen. Dette er det som er fastsatt i EUs utstasjoneringsdirektiv, og gjør at krav om goder som pensjon, feriepenger eller bidrag til etter- og videreutdanning ikke er lovlige.

EF-domstolen slo blant annet fast i Vaxholm-dommen at svensk fagbevegelse ikke har rett til å bruke faglige stridsmidler for å presse fram svensk tariffavtale i utenlandske firmaer som utfører arbeid i Sverige, så lenge firmaet har tariffavtale i et annet land. Arbeidsminister Claus Hjort Fredriksen (Venstre) varsler nå en utredning av saken i samarbeid med partene i arbeidslivet.

Lederen av Bygge- Anlægsog Trækartellet, Gunde Odgaard, var blant dem i fagbevegelsen som advarte mot at dommen vil innebære at utenlandske arbeidere ikke vil ha rett til mer enn minste bestemmelsene fra utstasjoneringsdirektivet.

– Jeg skulle gjerne hatt urett i denne saken. Men når det er sagt har jeg tro på at vi kan finne en nasjonal løsning, bare vi får ro og tid til det, sier Odgaard til fagforbundet 3Fs nettsted.

LO Storkøbenhavn, Byggefagenes Samvirke og den tverrfaglige sammenslutningen Fagligt Ansvar har nylig tatt initiativ til en underskriftskampanje blant faglig tillitsvalgte med krav om at konfliktretten mot sosial dumping må garanteres før EUs nye traktat ratifiseres.

Forbudt å bruke kniv for elektrikere

Av: *Kai Christoffersen*

Av mange gode tiltak for å forbedre sikkerheten er vel forbudet mot knivbruk for elektrikere noe av det dummeste?

Første gang jeg opplevde forbudet var på jobb offshore hos Philips Petroleum under arbeid på Ekofisk kompleks. Det hadde vært flere uhell med en spesiell kniv for avmantling at tykke kabler. Sykepleieren ombord kalte kniven for 7 stingeren, fordi det var vanlig å måtte sy syv sting.

På Jotun B kuttet kokken seg på kjøkkenkniven og på ny kom diskusjonen om forholdsregler. Kniv forbud for kokken var ikke mulig for han skulle jo lage mat og det er viktig. Elektrikerne kunne jo finne seg andre ting å gjøre til kabelen hadde avmantlet seg selv?

Løsningen ble kevlar hansker som er nær skuddsikre.

Jeg skjønner at knivbruken kan være farlig for en arbeidskollega satt med kabelen i fanget og gjorde denne klar for montering. Når ytterkappen skulle skrelles så glapp kniven og ble kjørt inn i lysken og manglet svært lite på å kutte hovedpulsåren.

Men at en ikke skal få bruke kniv var vel likevel å gå litt langt.

Grunnen til at disse historiene kommer tilbake er mitt arbeid med historieboken.

I den forbindelse har jeg også vært på besøk hos Norsk Teknisk museum i Oslo og kan på det sterkeste anbefale stedet for de som ønsker litt historiske tilbakeblikk. Muset er flott innredet i seksjoner med tema fra de forskjellige epokene i samfunnet.

Når en går slik og titter så ser en den utviklingen som har vært og jeg viser dere bilde av et ganske normalt kjøkken fra tidlig 70 tallet.

Noen vil kjenne igjen komfyr og kjøleskap. For andre vil det være vanskelig å tro at dette var god standard for bare 30–40 år siden.

Tariffoppgjøret skritt for skritt

Her kan du lese mer om hvordan forhandlingene skjer, hva som skjer hvis det blir konflikt og om Riksmeklingsmannens rolle.

Avtalen

En tariffavtale er en avtale mellom ett fagforbund og en arbeidsgiverforening om lønn, arbeidstid, ferie og andre forhold som angår de ansattes rettigheter i arbeidsforholdet.

Det er alltid to parter i en tariffavtale. Det er arbeidstakersiden og arbeidsgiversiden. Vanligvis blir avtalen inngått mellom to organisasjoner. Men også et fagforbund og en enkelt arbeidsgiver kan inngå avtale.

De fleste landsomfattende tariffavtalene i privat sektor er inngått mellom fagforbund tilknyttet LO på den ene sida og arbeidsgiverorganisasjoner tilknyttet Næringslivets Hovedorganisasjon på den andre.

I tillegg er det inngått særskilt avtaleverk mellom LO og NAVO (Norges Arbeidsgiverorganisasjon for virksomheter med offentlig tilknytning), og mellom LO og HSH (Handels- og Servicenæringens Hovedorganisasjon) og LO - SAMFO (kooperasjonen).

Oppsigelsen

Hvor lang tid en tariffavtale skal gjelde, står i avtalen. Det vanligste er to år. Fristen for å si den opp, står også i avtalen. Hvis avtalen ikke blir sagt opp innen fristen, gjelder den videre i ett år av gangen. Oppsigelse av en avtale betyr at det må forhandles om ny avtale. Det er disse forhandlingene som kalles for tariffoppgjøret.

Forberedelsene

Før partene kan gå til forhandlinger, gjør de sine forberedelser. For arbeidstakere som er tilsluttet LO-forbund blir opplegg og krav først diskutert i bedrifts-klubber og fagforeninger, deretter i de respektive fagforbund og LO. Økonomer, jurister og spesielle utvalg foretar utredninger som danner grunnlag for videre diskusjoner. Deretter blir kravene satt opp og lagt fram for arbeidsgivermotparten.

Kravene

Noen krav ved tariffrevisjonen gjelder alle avtaler. De kalles generelle krav. Det kan for eksempel dreie seg om lønnstillegg for alle grupper som omfattes av avtalene, om lavtlønnstillegg, kortere arbeidstid, og sosiale ordninger, som AFP (avtalefestet pensjon). Fagforbundene har gjerne krav i tillegg til de generelle kravene. De blir kalt spesielle krav eller særkrav. Det er LOs Representantskap som fastsetter retningslinjene før tariffoppgjøret og forhandlingsmåten (samordnet eller forbundsvist oppgjør, eventuelt en kombinasjon).

Forhandlingene

En tariffrevisjon kan foregå på to forskjellige måter eller som en kombinasjon av:

Som forbundsvise forhandlinger. De enkelte fagforbundene stiller selv alle krav innenfor rammen av Representantskapets retningslinjer. Det blir forhandlet for hvert enkelt tariffområde, med bransjemotparten.

Som samordnet oppgjør. Det blir ført felles forhandlinger mellom hovedorganisasjonene LO og NHO med mulighet for bransjevisse, forbundsvise tilpasseforhandlinger. I offentlig sektor er forhandlingene alltid samordnet.

Kombinerte oppgjør. Denne betegnelsen brukes når myndighetene medvirker direkte i oppgjøret f.eks. ved skattepolitiske tiltak e.l. som forutsetninger for oppgjøret.

Plassoppsigelse

Hvis avstanden mellom arbeidstakernes krav og arbeidsgivernes tilbud er for stort, kommer det til brudd i forhandlingene. Partene mener at mulighetene for å komme fram til enighet er så små at det ikke har noen hensikt å fortsette forhandlingene. Et brudd i forhandlingene følges av en plassoppsigelse. En plassoppsigelse er en kollektiv oppsigelse av medlemmenes arbeidsavtaler, og er et varsel om at de ansatte vil gå til streik fra en bestemt dato, tidligst fra tariffavtalens utløp.

Meklingen

Riksmeklingsmannen skal varsles om plassoppsigelser. Hvis han mener at en varslet streik vil skade allmenne interesser, skal han forby arbeidsstans inntil mekling har vært foretatt.

Riksmeklingsmannen må i så fall legge ned forbud mot streik innen to dager etter at han fikk melding om brudd i forhandlingene.

Ti dager etter at forbudet ble lagt ned, kan hver av partene i tariffforholdet kreve at meklingen avsluttes. Meklingen skal da avsluttes innen fire dager, uansett om Riksmeklingsmannen finner grunnlag for å sette fram noe meklingsforslag eller ikke. Ved mekling kan meklingsmannen sette fram forslag til ny tariffavtale. Dette kalles et meklingsforslag, eller Riksmeklingsmannens skisse.

Lønnsnemnda

Det hender at partene ikke blir enige ved mekling. De kan da bli enige om å la tvisten bli avgjort av frivillig lønnsnemnd. Hvis det ikke skjer, kan Stortinget

vedta en særlov om at tvisten skal avgjøres av tvungen lønnsnemnd. Lønnsnemnda er oppnevnt av Regjeringa. Begge partene er med. Det vedtaket lønnsnemnda gir, er bindende for begge parter. Saken kan ikke bringes inn for andre organer etter at den har vært behandlet av tvungen lønnsnemnd.

Konflikten

Hvis partene ikke blir enige ved mekling, og saken ikke bringes inn for lønnsnemnd, blir det åpen konflikt, altså arbeidsstans. Begge partene i arbeidslivet har kampmidler til å presse motstanderne med. Arbeidstakerne kan streike. Det betyr at de legger ned arbeidet. Retten til å streike er en helt grunnleggende rett for de ansatte. Streiken er det mest virksomme kampmidlet som arbeidstakerne har overfor arbeidsgiverne. Arbeidsgivernes sterkeste kampmiddel er retten til å stenge arbeidstakerne ute fra arbeidsplassen. Det kalles lockout. Arbeidstakerne kan blokkere stillingene innen bedrifter hvor det er streik, altså oppfordre folk til ikke å søke arbeid ved disse bedriftene. Arbeidsgiverne kan også bruke blokadevåpenet, ved å nekte ansettelse av streikende arbeidstakere fra andre bedrifter. Arbeidstakerne kan boikotte en bedrift ved å nekte å være med på å levere varer til bedriften. Disse kampmidlene har ikke vært brukt så ofte i Norge, men det er av vesentlig betydning for den frie forhandlingsretten i arbeidslivet at de er tillatt og kan komme til å bli brukt. Van-

ligvis ender en konflikt opp med at Riksmeklingsmannen innkaller til ny mekling når det er grunnlag for det. Fører meklingen fram, avsluttes konflikten. Vedtak om lønnsnemnd kan også bli truffet etter at konflikt har pågått en tid.

Avstemming – Ny tariffavtale

En ny tariffavtale kan komme i stand på tre måter:

1. Partene kan komme fram til enighet under forhandlingene. Et anbefalt forslag til ny tariffavtale blir da sendt ut til avstemming blant medlemmene av de organisasjonene som har forhandlet. Blir forslaget vedtatt, begynner den nye avtalen å gjelde fra utløpet av den gamle. Blir forslaget forkastet, må partene forhandle videre, eller varsle plassoppsigelse slik at det blir mekling.
2. Hvis forhandlingene er gått til mekling, kan Riksmeklingsmannen fremsette forslag. Forslaget blir først behandlet av partene sentralt, som bestemmer om de vil anbefale forslaget for medlemmene. Så går det ut til avstemming. Blir forslaget forkastet, blir det konflikt eller partene kan prøve ny mekling. Avstemmingen foregår samlet i samordnet oppgjør. I forbundsvis oppgjør foretas separat avstemming for de enkelte overenskomster.
3. En frivillig eller tvungen lønnsnemnd kan gjøre vedtak om innholdet av tariffavtalen. Et slikt vedtak kan det ikke holdes avstemming om. Det er endelig og kan ikke overprøves.

LO Favør forsikringskurs – for LO medlemmer og tillitsvalgte i Rogaland

Får du spørsmål om forsikringene som er i medlemskapet.
Hva dekker og omfatter forsikringene? Vil du vite mer om dette er kurset midt i blinken for deg.

Det blir gjennomgang av LO favør produktene med gruppeoppgaver.

Kurset holdes på Jæren hotell, Bryne.

Foreleser er Kåre Gundersen fra SR-Bank.

Kursstart er fredag den 18. april klokken 09.00

Kursslutt er lørdag den 19. april klokken 15.00

Påmeldingsfrist til fagforeningen innen den 4. April, og det blir bestilt overnatting for de som ønsker dette.

Det blir utbetalt stipend etter AOF sine satser for de som leverer dokumentasjon på tapt arbeidsfortjeneste.

Påmeldingen må inneholde navn, adresse og fødselsdato.

Påmelding kan gjøres med E-post: firmapost@rele.no eller pr post
Rogaland Elektromontørforening, Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger.

Det er nå de tillitsvalgte må avklare spørsmål om ferien!

Hvor mye ferie har man krav på?

Etter *ferieloven* har alle arbeidstakere krav på 25 virkedager ferie hvert år. Ettersom lørdager er medregnet i virkedagene, er 6 virkedager det samme som en uke. Arbeidstakere har med andre ord krav på 4 uker + 1 dags ferie hvert kalenderår. Søndager og lovbestemte helge- eller høgtidsdager regnes ikke som virkedager.

Tariffoppgjøret 2000/2001 ga mange grupper en *femte ferieuke*. Denne ekstra ferien (med tilsvarende forhøyelse av feriepengesatsen) er en del av lønnsoppgjøret mellom partene, og er ikke en del av ferieloven. Den femte uken er altså ikke lovbestemt, og hvorvidt du har krav på den er et lokalt spørsmål på din arbeidsplass.

Arbeidstakere over 60 år (må ha fylt 60 år innen 1. september i ferieåret) har krav på 6 virkedager – 1 uke – ekstra ferie.

Arbeidstakere som arbeider deltid kan ikke uten arbeidsgivers samtykke gjøre ferien ekstra lang ved å kreve å få lagt feriedagene kun på dager da de ellers ville jobbet. For eksempel løper det 6 virkedagers ferie selv om arbeidstaker bare har 3 arbeidsdager i en vanlig uke.

Når skal ferien avvikles?

Arbeidsgiveren skal i god tid før ferien drøfte fastsetting av ferietidspunktet og oppsetting av ferielister med den enkelte arbeidstaker eller vedkommendes tillitsvalgte. Hvis det ikke oppnås enighet, er det arbeidsgiveren som bestemmer når ferien skal avvikles.

Informasjon om ferieavviklingen

Arbeidstakeren kan kreve å bli orientert om feriefastsettingen minst to måneder før ferien tar til. Dersom arbeidsgiveren varsler feriefastsettelsen for sent, kan ikke arbeidstakeren nekte å ta ferie, men arbeidsgiver kan bli erstatningspliktig for økonomiske tap (og ikke-økonomiske tap, velferdstap) som følger av forsinkelsen.

Sammenhengende ferie

Man kan kreve 18 virkedager (3 ukers) sammenhengende ferie i hovedferieperioden, som er fra 1. juni til 30. september. Restferien (7 virkedager = 1 uke + en dag) kan kreves gitt sammenhengende i løpet av ferieåret.

Spesielle regler for arbeidstakere over 60 år

Arbeidstakere over 60 år har en uke ekstra ferie. Arbeidstakeren bestemmer selv når denne ekstraferien

skal tas ut, men arbeidsgiveren skal varsles minst 2 uker i forveien. Ekstraferien kan deles i enkelt dager, men man har da kun krav på det antall dagers ferie som det er i en normal arbeidsuke. Det vil si at dersom man jobber f.eks. tre dager i uken, kan man ta ut opp til tre enkelt dager ekstraferie.

Hvis ferien blir utsatt/endret

Arbeidsgiveren kan endre allerede fastsatt ferie dersom avviklingen av den fastsatte ferien vil skape vesentlige driftsproblemer på grunn av uforutsette hendelser og det ikke kan skaffes stedfortreder.

Arbeidsgiveren skal drøfte endringene med arbeidstaker på forhånd. Arbeidstaker kan kreve erstatning for dokumenterte merutgifter som følger av en omlegging av ferien. Det skal opplyses om slike krav under drøftingene.

Hvis man begynner i ny jobb

Arbeidstaker som tiltrer senest 30. september i ferieåret kan kreve full ferie (25 virkedager) innen utløpet av samme ferieår.

18 dagers sammenhengende ferie i hovedferieperioden (1. juni – 30. september) kan bare kreves av den som tiltrer innen 15. august i ferieåret.

Tiltrer man etter 30. september, har man krav på 6 virkedagers ferie samme år.

Forutsetningen for å kunne fremme disse feriekravene er at man ikke har tatt ut ferie hos tidligere arbeidsgiver samme ferieår.

Overføring av ferie

Man kan avtale overføring av inntil to ukers ferie til påfølgende ferieår. Det kan også inngås skriftlig avtale om avvikling av forskuddsferie.

Dersom sykdom hindrer en i å avvikle ferien innen ferieårets utløp, kan arbeidstaker kreve å få overført inntil 12 virkedager ferie til neste år. Et slikt krav må framsettes før årets utløp. Slik overføring kan komme i tillegg til eventuell avtalt overføring, dvs. til sammen 24 virkedager.

Ferie som ikke er avviklet og ikke er overført til neste ferieår, bortfaller.

Må man ta ferie?

Ja. Ferieloven er gitt for å sikre at arbeidstakerne virkelig får ferie, og arbeidsgiver plikter å sørge for at så skjer. Men retten til ferie er samtidig en plikt for arbeidstaker til å gjennomføre den ferien.

Unntaket er dersom en arbeidstaker ikke har oppjent tilstrekkelig med feriepengene, slik at feriepengene

ikke dekker bortfallet av lønn under fraværet. I slike tilfeller kan man la være å ta ferie, med mindre man jobber i en virksomhet hvor driften innstilles i forbindelse med ferieavviklingen (fellesferie). Da må ferien avvikles uansett.

Hvis virksomheten skifter eier

Dersom virksomheten skifter innehaver (eier eller leier) kan arbeidstakere som fortsetter hos den nye innehaveren, kreve at den nye arbeidsgiveren oppfyller plikten til å gi ferie og utbetale feriepenger.

Sykdom i ferien

Arbeidstaker som har vært arbeidsufør i minst 6 virkedager (1 uke) i ferien, kan kreve ny ferie i like mange dager som arbeidsuførheten varte. Et slikt krav må dokumenteres med legeerklæring og fremsettes så raskt som mulig («uten ugrunnet opphold») etter at arbeidet er gjenopptatt.

Retten til ny ferie forutsetter at man var 100 % arbeidsufør i perioden. For eksempel 50 % sykemelding gir ikke rett til nye feriedager.

Dersom man blir helt arbeidsufør før ferien, kan man kreve at ferien utsettes til senere i året. Kravet om utsettelse må dokumenteres med legeerklæring og fremsettes senest siste arbeidsdag vedkommende arbeidstaker skulle hatt før ferien.

Ferie under fødsels- og omsorgspermisjon

Arbeidstakeren kan avvikle lovbestemt ferie i løpet av permisjonstid hvor det ytes fødselspenger eller adopsjonspenger. Permisjonen vil da bli avbrutt under ferien, og begynner å løpe igjen etter at ferien er over. Arbeidsgiver kan imidlertid ikke kreve at man skal avvikle ferie under permisjonen, og arbeidstakeren kan kreve at allerede fastsatt ferie blir utsatt til permisjonen er over. Dette gjelder for permisjon som det ytes fødselspenger eller adopsjonspenger for etter foletrygden.

Ferie i oppsigelsestiden

Dersom oppsigelsen kommer fra arbeidsgiveren, kan ikke arbeidsgiveren legge ferien i oppsigelsestiden uten arbeidstakerens samtykke. Unntaket er der hvor oppsigelsesfristen er på 3 måneder eller lenger, da kan ferie kreves avviklet i oppsigelsestiden. Arbeidstaker kan motsette seg at allerede fastsatt ferie avvikles i oppsigelsestiden.

Arbeidstaker som selv sier opp, kan kreve at ferie avvikles før oppsigelsesfristens utløp dersom det ellers ikke vil være tid til å avvikle ferie innenfor hovedferieperioden (1. juni – 30. september) eller innenfor ferieåret og vilkårene ellers i § 6 og 7 overholdes. Arbeidstaker som sier opp etter 15. august, kan likevel ikke kreve at ferien legges til tiden før 30. september.

SUDOKU nr. 1-2008

Vi har tidligere spurt om vanskelighetsgraden er passelig uten den helt store responsen. Det er i snitt ca 10 innsendte oppgaver og vi håper flere ønsker å være med i trekningen om skrapelodder. Gi oss gjerne en tilbakemelding på vanskelighetsgrad og om det er kryssord eller sudoku dere ønsker.

Rett løsning sendes innen den 30. mai 2008 til Rogaland Elektromontørforening, Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger.

Ditt navn og adresse:

Telefon/mobil: _____

Vinner av Sudoku i Samleskinnen nr. 4-2007 ble: Stein Roar Thomassen, Røsslyngv. 25, 4332 Figgjo

Vinner av kryssord i Samleskinnen nr. 4-2007 ble: Jan Tjelta, Kvartsv. 1, 4318 Sandnes
Skrapelodd er sendt og vi gratulerer.

		3		1			7	
4	5		3				8	
								3
			2	6		5	9	
3			9		1			6
	6	2		8	4			
5								
	9				7		5	1
	4			5		9		

LO representantskap 19. februar 2008

Representantskapets prioriteringer sikres best gjennom utnyttelse av fagbevegelsens samlede styrke. Hensynet til AFP-ordningen tilsier at oppgjørene i privat sektor gjennomføres som samordnende oppgjør. Andre hensyn taler for at det under forhandlingene også åpnes for forbundsvise tilpasninger som gir forbundene rett til egne prioriteringer. **Opgjøret gjennomføres derfor samordnet med forbundsvise tilpasninger.** Utfallet av tilpasningene blir en del av resultatet i oppjøret.

Slik konkluderte representantskapet i LO og det var stor enighet om viktigheten av kravet. Videre ble det påpekt viktigheten av AFP.

AFP er en felles sak som krever felles handling og felles opptreden. AFP angår alle organiserte i LO-forbundene og det er et felles ansvar å finne gode løsninger på framtidens AFP samtidig som pensjonssystemene utformes slik at det gir gevinst å være i inntektsgivende arbeid.

Våre krav til AFP er:

- at AFP-tillegget skal utformes slik at de som ikke har arbeidsinntekt etter avgang som AFP-pensjonist skal ha en pensjon på minst dagens nivå livet ut
- at AFP-tillegget skal heves når det er nødvendig for å kompensere for eventuelle framtidige levealderjusteringer
- at de spesielle skattefordeler som AFP-pensjonister

har i dag skal inngå som en del av statens samlede bidrag til AFP

- at AFP skal kompensere den framtidige folketrygdens manglende lønnsregulering når det gjelder den del av pensjonen som tilsvarer minstepensjonen fram til ordinær pensjonsalder, i dag 67 år
- Deltidsarbeidende og andre med gjennomsnittlig årslønn under 4,3 G i 40 år må sikres minst like gode muligheter til å benytte AFP som i dagens ordninger.

AFP-løsningen i privat sektor må innpasses også i andre avtaleområder

Forberedelser til arbeidskamp

Klubbene må forberede seg til tariffoppgjøret og en eventuell streik. Det må blant annet gjøres ved å forberede valg av streikekomiteer og diskutere hvordan informasjonen skal nå frem til tillitsvalgte og medlemmer. Det spesielle i år er at LO og LOs distriktsorganisasjon trolig vil få en mer sentral rolle enn ved et forbundsvist tariffoppgjør.

Tariffavtalene er sagt opp med felles utløpsdato 1. april. Denne datoen er også tidsfristen for en eventuell mekling.

Det kan med andre ord være at vi er i konflikt innen LO/NHO-området tirsdag 1. april.

Ekofisk Komiteen

Foreningen for ansatte i Phillips Petroleum Company Norway

Hei dere.

Følgende informasjon er gått ut etter det ekstraordinære møte i Ekofisk-Feltarbeidsmiljøutvalg:

Enighet om å avvike samsoving.

I dagens ekstraordinære møte i Ekofisk Felt Arbeidsmiljøutvalg (EFAMU) ble det enstemmig vedtatt at man avviker samsoving innen 1. mars 2008.

Ledelsen i ConocoPhillips fremla i dagens ekstraordinære møte en detaljert plan for å ivareta kravet som EFAMU hadde fremsatt i møtet den 10/9 - 07 om at samsovingen på Ekofisk skulle opphøre. Planen innebærer at tidligere vedtak erstattes med følgende vedtak:

Innen 1. mars 2008 vil det være gjennomført nødvendige tiltak slik at ConocoPhillips sikrer planlegging

og prioritering av aktivitetene på Ekofisk feltet på en slik måte at man unngår samsoving under normal drift. I perioder hvor aktivitetsnivået går ut over ovennevnte skal planene for dette fremlegges for EFAMU.

Etter god dialog og forsikringer fra ledelsen om at reduksjonen i bruken av samsoving vil starte umiddelbart med kontinuerlig forbedring frem mot avvikling av samsoving innen 1. mars 2008, ble bedriftens forslag enstemmig vedtatt.

Ekofisk-Komiteen er svært tilfreds med at samarbeidet mellom LO klubbene som er representert på Ekofisk har resultert i bred enighet og varig løsning på det desidert største arbeidsmiljøproblemet vi har på Ekofisk, nemlig samsoving.

LO koordinator Harald Sjonfjell

Info fra utvalgene:

HMS utvalget:

Utvalget har hatt godt oppmøte og dette har gjort at fremdriften på saker og diskusjoner har blitt mye bedre. Den 25. februar hadde utvalget møte og skulle på bedriftsbesøk hos Rønning. Her fikk ledelsen kalde føtter og vi fikk ikke lov å besøke deres arbeidsplass. Nå viser det seg i ettertid at ledelsen mente at forespørselen ikke hadde gått tjenestevei og at vi ville være hjertelig velkommen ved en annen anledning.

Utvalgets rolle er ikke å være politi eller overta for arbeidstilsynet, men å få inntrykk av hvordan de forskjellige bedriftene arbeider med arbeidsmiljøet og ivaretar sikkerhet og velferd.

Terje Hansen gjør seg klar til å inspisere stillas på Håbafjell. Skal bare hente hjelmen først!

Det har vært mye dårlig stil- las på de byggeplassene som utvalget har besøkt og på Håbafjell i Sandnes kommune var dette også en gjenganger. Utvalget delte seg i to biler og dro på tilfeldig besøk når ikke Rønning hadde lagt forholdene til rette for oss. Det er ofte manglende sanitærforhold på slike arbeidsplasser og dette er kanskje en av grunnene til at det er vanskelig å rekruttere jenter til yrket?

Spisebrakkene på mange anlegg er latterlig dårlige og at arbeidere i 2008 finner seg i så dårlige forhold er problematisk. Det er skittent, søppel flyter og ofte mangler spisebord i tillegg på fravær av vaskemuligheter.

Slike forhold må den enkelte ansatte ikke finne seg i. Bruk klubbens tillitsvalgte og verneombud til å få ordentlige forhold. Det er også mulig å rydde litt selv også!

Kai Christoffersen

Leder Kai Christoffersen

Olje & Anleggsutvalget:

Beretning for året 2007:

Hovedsaken for møtet var gjennomgang av forslag til beretning fra utvalget med diskusjon om hva som burde være med inn i styrets beretning. Dermed fikk vi og en gjennomgang over hva som var gjort av utvalget gjennom året 2007.

Rotasjonsordninger på land og offshore, samt status tvister:

Det ble diskutert den store frustrasjonen som er blant medlemmene rundt behovet/ønsket for 2-4 offshore. Vi gjør regning med/forventer fra miljøet at det forsøkes tatt inn i de sentrale forhandlingene nå til våren. Men da må samtidig medlemmene være villig til å stå bak kravet, om så via en streik.

Når det gjelder rotasjonsordninger på land er det utrolig å registrere at bedrifter velger å tviste/bruke styringsretten i stedet for å sørge for gode rotasjoner som sikrer lettere tilgang på personell, bedre produktivitet, økt trivsel, lavere sykefravær osv. I stedet registreres stor utskifting, flukt fra innleiebedrifter, høyt sykefravær, misstrivsel og lignende. Status tvister ble gjennomgått.

Lønnsoppgjøret 2008:

Som det er opplest og vedtatt er det AFP som er den store saken ved årets tariffoppgjør. Men så er det slik at miljøet ikke aksepterer et resultat rundt AFP der en har gitt noe i andre enden, samt at en ender opp med kr. 1.50 i økt lønn!

Vi diskuterte at klubbene måtte gå ut og oppfordre

medlemmene til å oppsøke de stedene der det informeres om virkningene rundt forslagene til endring pensjon og hvordan dette påvirker AFP. (viktig å vite hvor galt dette virkelig er!)

NB: En må forberede medlemmene på at det er fare for streik fra 1. april!

100 års jubileet i Rogaland Elektromontørforening:

Det ble orientert om hvor langt arbeidet er kommet rundt planlegging og historieboken for jubileet. Klubbene ble oppfordret til å sjekke opp med dem de kan for å få med historien om klubbene og miljøet i reise og oljemiljøet.

Andre saker diskutert på møtet:

Datoer for avholdelse av årsmøter i oljeklubbene. Aktivitetsuke/verveuke foreløpig planlagt til uke 21. Tillitsvalgte/medlemmer i Oljemiljøet må bidra med innlegg i Samleskinnen. Utsetting av arbeid/Inn- og utleie. En sak om forskjellig tolkning av regelverk for oppfriskningskurs OLF.

Oljeutvalget avholdt siste møte 4. februar 2008.

Neste møte avholdes uke 13.

Leif Egil Thorsen

Leif-Egil Thorsen. Leder Oljeutvalget

Bryter bransjeloven

Av: Kai Christoffersen

Flere elektroinstallatører driter i å ha lovpålagt bedriftshelsetjeneste!

Unnskyldningen er at slike ordninger er dyre og gir lite igjen for pengene, sier HMS ansvarlig Eirik Remo i NELFO. Han frykter at bedriftseiere spekulerer med å vente til de får inspektører på besøk.

Dette er ikke bra og viser en holdning som ikke er god hos arbeidsgiverne. Hadde bedriften brukt bedriftshelsetjenesten aktivt og sett mulighetene hadde de tjent penger på lavere sykefravær og større

trivsel hos de ansatte. Dette vil gi bedre effektivitet og ikke minst bedre resultat på bunnlinjen i bedriftenes regnskaper.

Ofta er det slik kortsiktig tankegang som gjør at bedriftene lurar seg unna lovpålagte ordninger. Derfor må de ansatte selv passe på og holde kontakt med fagforeningen som kan gi informasjon om de rettigheter ansatte har.

Årsmøte

Rønning Elektro klubben

Av Stein Roar Thomassen, klubbleder

Rønning Elektro klubben avholdt sitt årsmøte i huset til Rogaland Elektromontørforening, hvor 15 medlemmer møtte. Etter bevertning ble årsberetning og regnskap gjennomgått og enstemmig godkjent.

Stein Roar Thomassen ble gjenvalgt som klubbleder.

Harald Egeland og Hans Christian Nøland ble gjenvalgt som styremedlemmer.

Trond Sæle og Erling Helland var ikke på valg.

Etter at 2 av styrets medlemmer trakk seg, ble det valgt inn 2 nye styremedlemmer, Geir Jonassen og Trond Håvarstein, sistnevnte som sekretær.

Det ble innformert om ungdomskurs, Tariffoppjøret 2008 og AFP, Tjenestepensjonsordningen i bedriften og Akkordsatsingen i forbundet.

Under beretningen ble det gode debatter rundt sakene klubbstyret har jobbet med, og jobber med, opp mot bedriften. Det ble et vellykket årsmøte hvor de fremmøtte holdt ut i 3.5 time.

**Husk du har rett på en dags
velferdspermisjon til egne barns
konfirmasjon.
Husk å varsle bedriften
så tidlig som mulig.**

Åpent møte om AFP i LO Sandnes og Gjesdal

Av: Jan Refsnes, Heismontørforeningen

LO Sandnes og Gjesdal hadde i januar en AFP konferanse der Øystein Gjeldsvik fra LO sentralt var innleder.

Vi var godt representert i salen fra EL&IT Rogaland og til vår store fortvilelse ble det igjen klart at det var tall materiale fra regjeringen og Bjarne Håkon Hansen som ble presentert.

På spørsmål om det ikke var mer naturlig å bruke tall materiale fra aksjonen for «Forsvar AFP», nemlig den at en skal ha rett til å gå av med en verdig pensjon når en selv føler for det og ikke orker mer i arbeidslivet uten å tape opptjeningen fra fylte 62 år, som var grunntanken bak AFP, blir han svar skyldig og går i forsvarsposisjon. Og det er det som bekymrer mest. Hvorfor gjør LO det?

I møte etter møte, der innledere fra LO sentralt har vært med, er dette gjennomgående. LO ledelsen er med på å svekke AFP avtalen slik den er i dag, med tall fra Bjarne Håkon Hansen, som er i strid med kongressens vedtak. Det er ikke aksjonen bak Forsvar AFP sine tall og betraktninger som legges fram, men Bjarne Håkon Hansens og regjeringens tall som får mest omtale.

LO kongressen er det høyeste organ i fagbevegelsen. Det som blir vedtatt på kongressen er det LO ledelsen har å forholde seg til og legge arbeidet sitt

Jan Refsnes

opp etter. Hvis vi da sammenlikner tall og filosofi fra aksjonen bak «Forsvar AFP» og regjeringens tall og tanker, kan det ikke være noen som helst tvil om at det er Forsvar AFP sine tall som ligger nærmest LO kongressens vedtak.

Spørsmålet blir da: Blir det LOs ledelsens nære tilknytting til Arbeiderpartiet som blir det avgjørende eller er det LO kongressens vedtak, det vil si, LO medlemmenes mening som skal være det avgjørende: **Nemlig RØR IKKE AFP.**

Du jobbet gratis på skuddårsdagen

Av: Kai Christoffersen

De fleste bedrifter har månedslønn og det er ikke tatt høyde i lønssystemene at det hvert fjerde år er skuddår, noe som gjør at du ikke har betalt for å jobbe denne dagen.

I følge Statistisk sentralbyrå tjener arbeidsgiverne 2,7 milliarder denne skuddårsdagen pga gratis arbeid. Arbeidstakerne har arbeidsplikt og kan ikke la være å jobbe denne dagen med begrunnelse i at den ikke er betalt!

Offshorearbeidere rammes hardt!

Skuddårsdagen gjør at det blir forskyvning av helligdager slik at 1. mai og Kristi himmelfartsdag faller på samme dag! I offshoreavtalen står det at for arbeid på slike dager skal en ha betalt med 100 % overtid.

Betyr det 200 % når disse dagene faller på samme dag?

Det står i hvert fall ingen steder at det er unntak fra avtaleverket om disse dagene kolliderer.

Nei til Pensjonsranet

Storting og Regjering vil redusere pensjonene drastisk!

Følgende innstramningstiltak skal iverksettes:

- All lønn i et yrkesaktivt liv, også dårlige år, skal være med i beregningen av pensjonsnivået. I dag er det de 20 beste åra som teller. Alle rammes, men spesielt deltidsarbeidende.
- Kraftige kutt i pensjonene ved tidlig avgang. En reduksjon på mellom 30.000 og 50.000 kroner pr. år livet ut. I dag reduseres ikke pensjonen ved tidlig avgang (AFP) i forhold til å stå i arbeid fram til 67 år.
- Hvis levealderen øker, får du valget mellom å redusere pensjonene eller jobbe lenger. Pensjonene reduseres allerede i 2010 med 5% for de som er født i 1948. Reduksjonen øker for yngre årskull.
- De løpende pensjoner, også de offentlige tjenstepensjonene, skal reguleres med lønnsutviklingen fratrasket 0,75%. I dag følger pensjonene minimum lønnsutviklinga.
- De offentlige bruttopensjonene skal tilpasses dette systemet.
- De med en lønn mindre enn 294.000 i gjennomsnitt i 40 år, og som ikke har AFP-ordning, skal ikke kunne gå av med tidlig pensjon som 62 åring.

Juvelen i dagens pensjonsordning angripes

- Pensjonene i Norge er ikke spesielt gode når det gjelder ytelse og pensjonsalder sammenlignet med andre land i Europa.
- På to områder skiller den norske Folketrygden seg positivt ut:
 - Den bygger på en solidarisk fordelingspolitikk. Forskjellen på minste og største ytelse er forholdsvis liten.
I den nye Folketrygden vil de sosiale forskjellene øke dramatisk.
 - Du taper ikke pensjon i AFP-perioden (62 - 67 år) fordi opptjeningen i Folketrygden fortsetter fram til 67 år.
I den nye Folketrygden overføres pensjon fra de som trenger å gå av tidlig til de som har god helse og et arbeid de holder lenge ut i.

Disse gode sider angripes nå for fullt.

Du skal tvinges til å jobbe lenger gjennom økonomisk straff.

Det er uakseptabelt!

Vi krever:

- at alderspensjonen ved 67 år skal være på minst samme nivå som dagens ordning.
- at hver enkelt som går av med AFP skal få et livsvarig tillegg som kompenserer for forskjellen mellom hva du ville fått med dagens AFP-ordning og det du får med ny tidligpensjon. Vi krever fortsatt rett til tidligpensjon uten livsvarig avkorting av pensjonen, og at ingen skal tape på å gå av på AFP i forhold til å jobbe fram til pensjonsalder.
- at AFP-pensjonister fortsatt skal skattes som pensjonister.
- at AFP-tillegget skal heves når det er nødvendig for å kompensere for framtidige levealderjusteringer.
- at pensjonene skal reguleres i takt med lønnsutviklinga i samfunnet.
- at de med årslønn under 290.000 i 40 år sikres like gode muligheter til å benytte AFP som i dagens ordning.

Bjarne Håkon Hanssen bedriver tallmagi

Når han framstiller framtidige tap ved avgang som 62-åring på ca. 10.000 kroner, utelater han å fortelle at

- utregningen hans forutsetter at lønna i alle år er like gode som de 20 beste
- pensjonene reduseres allerede i 2010 pga. levealderjustering
- dagens AFP-tillegg, som er netto utbetaling i privatsektor, likestilles med brutto utbetaling i ny ordning.

Noen eksempler på tap

Lønn 325.000. Avgang 62 år. AFP-tillegg i dagens ordning 20.400 brutto
Dagens ordning

- * AFP-pensjon, 62 år ca. 195.500
- * Fra 67 år og livet ut ca. 175.000

Ny ordning (40 års opptjening og tonivå AFP-tillegg)

Født i 1948

- * Fra 62 til 67 år ca. 177.500
- * Fra 67 år og livet ut ca. 153.500

Født i 1953

- * Fra 62 til 67 år ca. 171.500
- * Fra 67 år og livet ut ca. 148.500

Født i 1963

- * Fra 62 til 67 år ca. 168.000
- * Fra 67 år og livet ut ca. 146.500

Tapet pga. underregulering i forhold til lønnsutviklinga er ikke tatt med i disse utregningene. Det utgjør ca. 8%.

Tapet blir større hvis opptjeningstida er kortere og vise versa.

"Det skal lønne seg å jobbe"

er Bjarne Håkon Hanssens mantra i pensjonsdebatten. Dagens folketrygd ivaretar to hensyn, både at det lønner seg å jobbe (fordi lønn er høyere enn pensjon, og fordi at manglende opptjeningsår (40 år) medfører avkortet pensjon), og at ingen taper pensjon på å gå av på AFP (under forutsetning av at opptjeningstida er tilstrekkelig lang).

BHH vil fjerne det sosiale og solidariske elementet i denne kombinasjonen slik at vi kun sitter igjen med et straffesystem. Dette er ikke i samsvar med den filosofien som vår velferdsstat er bygd opp på.

Regjeringas AFP-modeller må avvises

De forslag til AFP-løsninger som til nå er lagt fram fra regjeringas side bygger alle på det prinsipp at AFP skal opparbeides som en "pott". Dvs. større beholdning og større utbetaling jo lenger du jobber. Dagens AFP bygger på det stikk motsatte prinsipp. Derfor taper du ikke ved å gå av tidlig.

Ny pensjon er en usolidarisk omfordeling

Det typiske for de som går av på AFP er at de både har "tøffe" jobber og kortest gjennomsnittlig levealder. Det er et samfunns-messig tilbakeskritt et disse skal straffes økonomisk. Den sosiale forskjellen i arbeidslivet blir forsterket i pensjonstilværelsen.

"Jobb så mye du vil"

ved siden av full pensjon, skal liksom være "det store". Dette er logisk brist. Hvis du kan jobbe 100 pst., er du jo ikke pensjonist. En slik ordning medfører at de som ikke har bruk for AFP-ordning spiser av potten fra de som trenger å gå av tidlig. Det har aldri vært tanken bak AFP-ordningen.

Norge har råd til dagens ordning

Regjeringa skal spare ca. 30 mrd. i 2050 på sitt nye system. Hva er det når både landet og hver og en av oss blir dobbelt så rike denne tida? Den forrige regjeringa ga 20 mrd. i skattelette. Det hadde vi råd til, men det var jo til de som har nok fra før. Dette dreier seg om vanlige folk. Da stiller saken seg selvsagt annerledes.

EL&IT Forbundets Ungdomsrepresentant

Hei Rogaland!

Takker for invitasjonen til å skrive noen ord i fagbladet deres.

Vi fikk jo som kjent en egen ungdoms representant inn i forbundsstyret på forrige landsmøte. Jeg har fått tildelt æren av å inneha dette vervet i landsmøte perioden. Og minst like viktig: jeg har en personlig ungdoms vararepresentant i samme periode, Stig Andre Heggem. Godt å vite at plassen er i trygge hender og ungdommen er representert hvis jeg skulle være forhindret fra å møte.

Skal ærlig innrømme at det var litt «skummelt» å skulle tale ungdommens saker sammen med de store, erfarne «gamle» jentene og guttene. Og dette blir på mange måter en læringsprosess for meg. En veldig viktig, interessant og lærerik sådan.

Men, nå har jeg sittet i forbundstyret i godt over ett år og har funnet ut at de er slett ikke er skumle de som sitter der, skjønt brumme litt innimellom gjør de jo!

En av sakene som har engasjert både unge og gamle den siste tiden er jo som kjent AFP. Må si jeg er imponert over EL & IT ungdommen sitt engasjement i denne saken. Det er jo lett å tenke at dette er noe som gjelder gamlingene og ikke oss.

Vi har hatt flere engasjerende og lærerike runder på ungdomskonferansene på dette området som har resultert i ungdommens egne uttalelser om AFP.

Vi mente også at kampen mot stortingsvedtaket kunne vært utkjempet mye sterkere og lengre. Føler vel at vi ga oss litt for lett der.

Men en ting er sikkert: Det blir veldig spennende framover!

I ungdomsarbeidet videre framover i EL & IT forbundet ser jeg det som veldig viktig å prioritere arbeidet med å få etablert fungerende ungdomsutvalg i alle distriktene. Det bør legges større press på distriktene, og da særlig med dette at lederen av

ungdomsutvalget skal ha full verdig plass i distriktsstyret og at denne personen også faktisk er en ungdom.

Videre mener jeg at det er minst like viktig at ungdomsutvalgene fungerer godt. Men man skal også huske på at kvalitet er viktigere enn kvantitet.

Det er bedre at ungdomsutvalgene i distriktene har noen konkrete ting som de selv mener fungerer bra å jobbe med og heller siden videre utvikler dette enn at man skal gape over for mye på en gang.

Vi holder nå på med ett prosjekt som har fått navnet «ungdom og organisasjon». Jeg har stor tro på dette prosjektet og tror vi skal ende opp med noen produkter / verktøy som kan være nyttig for videre jobbing med ungdomsarbeid i distriktene.

Tør å si nei! Det er utrolig lett og påta seg for mye i denne organisasjonen. Mangelen på unge aktive og iveren etter å få trekt ned gjennomsnittsalderen i div. utvalg gjør at presset på en del unge aktive blir til tider veldig stor. Synes «gamlingene» skal tenke seg litt om før de spør, og respektere ett nei også. Det er viktig å ikke skremme bort aktuelle kandidater. Og det viser seg at hvis de bare får litt tid på seg til å bli kjent med organisasjonen og får erfaring så stiger også engasjementet.

Vet at det er en balansegang, noen må dras inn da det kanskje er litt «skummelt», men vil at vi alle skal tenke over at det må være lov å si nei.

Så vil jeg få ønske alle sammen lykke til i oppgjøret vi har foran oss! Samtidig som jeg håper vi får en fin vår.

Og husk: Den største faren for framtiden er likegyldigheten!

Ungdommelige hilsener fra Anette Eriksen.

Anette Eriksen

Forbundsstyremedlem Geir Wamstad

Navn: Geir Wamstad 44 år
Sivilstand: Gift 4 barn(16, 13 og tvillinger på snart 9 år)
Bor: Vestfossen i Buskerud
Jobb: GIS og NIS ansvarlig i Øvre Eiker Nett AS
Verv: Forbundsstyremedlem. Leder av EL & IT Forbundet Buskerud. Hovedtillitsvalgt i Øvre Eiker Nett AS

Hei! Jeg synes det er artig å få lov til å skrive i fagbladet til andre distrikter. Rogaland Elektromontør forening er en aktiv fagforening med et veldig flott fagblad.

Som aktiv 4 barns far, hvor alle 4 spiller håndball, er det naturlig at det er i innspurten her at interes-

sene er om dagen. Som alle andre aktive tillitsvalgte, må vi trå til på mange arenaer og terskelen for å brette opp ermene for å trå til er lavere hos tillitsvalgte, enn hos andre har jeg erfart. Dette med familie er en viktig bærebjelke i livet og det er med stor glede at en følger opp barna på alle arenaer.

Selv om hverdagen er veldig hektisk på denne fronten om dagen, klarer jeg å få med meg veldig mye av det som skjer i disse dagene, ikke minst i tariff forhandlinger, AFP, energiloven i energisektoren og sist men ikke minst i det spennende arbeidsmarkedet i dag.

Det er godt å lese i «Dagens Næringsliv» denne uken at EL&IT Forbundet gjennom forbundsleder Hans Felix, har markert seg innen LO i AFP saken med sterke og klare meninger. EL&IT Forbundet

Geir Wamstad

blir sammen med Transportforbundet, regnet som jokere i AFP forhandlingene. Det er mange som spør at det er duket for indre strid i LO om AFP, men det får vi se på.

Vårens AFP spill, er en viktig del av vårens lønnsforhandlinger. LO må ikke gi fra seg noe som er oppnådd gjennom lange forhandlinger. Det er selve livsnerven i organisasjonen. Hvis dette svikter for LO, kan det bety et dødsstøt for en bærebjelke i det moderne og meget vellykkede Norge; forhandlingene mellom «partene i arbeidslivet». Det må da være kollektivt fornuftig å opprettholde dette forhandlingssystemet? Jeg håper virkelig at regjeringen er klar over dette.

Mine foreldre har akkurat gått over til AFP, og jeg ser hvor riktig og viktig dette tidspunktet har vært for dem. Det samme ser jeg på slitne kollegaer som nærmer seg AFP alderen. De er veldig klare for dette og dette må vi ikke ta fra dem.

Selv om AFP saken blir forhandlet gjennom samordnet oppgjør, må vi ikke glemme lønnsforhandlingene i år. Det er ekstremt gode tider på arbeidsmarkedet om dagen. Dette gjelder både på energisiden og på installasjon. Det er nå mulighetene er der, til å heve lønningene. Tillitsvalgte rundt omkring i hele landet må «ikke stå med lua i hånda» å se på. Det at medlemmer ber om sluttattester, skaper grunnlag for ekstra lønnsforhandlinger og til å heve lønningene generelt. Markedet kan fort snu og da er det for sent, Minst like viktig er det at forhandlingene blir protokollført, slik at man ikke går tilbake ved dårligere tider igjen. Alle distrikter bør legge press på sine tillitsvalgte for å få til dette.

Jeg tilhører energisektoren og er naturligvis opptatt av hva som skjer i forhold til NVE og OED i forhold til hvordan man skal tolke konsesjonene i energiloven. NVE har gitt flere større energibedrifter velsignelse til å innføre modeller hvor man konkurranse – utsetter både drift, vedlikehold, vakt og beredskap i konsernets nettselskap. EL & IT Forbundet mener konkurranseutsettingen er et brudd på energiloven og har klaget Agder Energisaken spesielt inn for Olje og Energi departementet. EL & IT Forbundet tapte saken nå nylig og ble avvist. Det som gjør saken litt spesielt om dagen er at NVE i januar i år i brev form, har strammet inn tolkningen i Energiloven som klargjør hvor langt nettselskapene kan gå når det gjelder å skille ut tjenester fra konsesjonæren. I debatten rundt dette har de selskapene som har skilt ut tjenester i større eller mindre grad, kommet ster-

kere på banen med argumenter som at det nå går så det suser og at effektiviseringen og outsourcingen har vært vellykket. Det er jo også en kjensgjerning at EL & IT Forbundet har mange medlemmer som arbeider i disse selskapene og har en annen oppfatning av tilstanden enn EL & IT Forbundet. Dette må vi ta hensyn til.

Debatten mangler imidlertid et historisk tilbakeblikk på hvorfor disse selskapene ble dannet. De ble først og fremst dannet for å tjene mer penger til eierne ved å utnytte rammen som alle energiselskaper blir tildelt fra NVE, maksimalt. Dette gjøres enklest ved å skille ut flest mulig ansatte i egne selskaper som må klare seg selv og beholde bare den staben de er nødt til å ha i nettselskapet.

Presset på entreprenørselskapene var meget stort i starten og de måtte også inn i andre bransjer som f.eks installasjon for å tjene nok penger. Vi ser at det er mange gode arbeidstakere med masse lokal kunnskap som er blitt borte i systemet og denne «tilhørigheten» og stoltheten av sitt elverk har blitt mye mindre. Nå ser det ut som mange selskaper klarer seg bra og spørsmålet fremover blir vel om dette skrivet skal tolkes dit hen at alt må reverseres for de selskapene som har kommet et stykke på vei i denne prosessen. Jeg mener i hvert fall at sikkerhet og beredskap blir best ivaretatt med flest mulig ansatte i det selskapet som har konsesjonen.

Når det gjelder Sosial dumping, så leser jeg i Drammens Tidende at en del useriøse firmaer nå hyrer inn utenlandske håndverkere med eget firma. Dette er en dårlig utvikling. Underleverandører fraskriver seg på denne måten alt ansvar og alle forpliktelser overfor arbeidstakere/ansatte. Utenlandske håndverkere blir «lurt» til å registrere egne firma og da slipper underleverandørene å betale arbeidsgiveravgift, sykepenger, feriepenger eller skatt og forsikringer for de ansatte. Dette må håndverkeren nemlig selv sørge for. Det er mange eksempler på at utenlandske arbeidere ikke vet hva de har skrevet under på.

Dette var noen av de sakene som «kverner» oppe i hodet om dagen

Vi går spennende tider i møte og jeg ønsker alle i distrikt Rogaland lykke til videre med forhandlinger og med å gjøre seg klare til våren.

Med vennlig hilsen Geir Wamstad

Kamp for å få tariffavtale!

Fagorganiserte i Fagforbundet ved Sentrum Røntgeninstitutt AS er nå i streik for å få etablert en tariffavtale. De streiker for å sikre Fagforbundets medlemmer minimum det som tilsvarer minstelønnssetser i sammenlignbare områder. De streiker mot uønskede individuelle bonusordninger. De streiker for å få muligheten til å gå av med avtalefestet pensjon (AFP).

En tariffavtale er en av de viktigste pilarer i samfunnet som motvirker polarisering og som fremmer trygghet og likebehandlingsprinsippet mellom folk. Det er

101 år siden at den første landsomfattende overenskomsten ble forhandlet fram i Norge. Det skal være en selvfølge i dag at partsforholdet som regulerer lønn- og arbeidsvilkår er regulert i kollektive tariffavtaler.

Eierne av Sentrum Røntgeninstitutt AS har lenge vegret seg for at det etableres en tariffavtale ved bedriften. De ønsker heller at det stiftes en husforening der de selv vil ha stor innflytelse.

Vi gir de streikende full støtte og oppfordrer samtidig eierne til å inngå en tariffavtale snarest.

Sommerpatruljen 2008

Hvert år rundt sommertider, legger ungdom i LO ut på sommerpatrulje i det ganske land. I år er det uke 28 som er satt av til besøk på arbeidsplassene i fylket.

LOs sommerpatrulje er vaktbikkja i ungdommens arbeidsliv. Mange møter arbeidslivet for første gang i sommerjobb eller jobb ved siden av skole/studie. De mange patruljene over hele landet drar rundt på arbeidsplasser for å sjekke arbeidskontrakter og andre forhold unge arbeidstakere jobber under.

Dette har vi nå gjort i over 20 år – og i år er ikke noe unntak.

Dette er noe av det viktigste og kjekkeste vi gjør i løpet av året – og vi vil at du skal være med!

Om du har vært med på dette før, vet du hva det går i. Er du helt ny, er det ikke noe problem. Vi skal lage et 2 dagers kurs 14–15. juni der du får vite alt du trenger å vite for å bli med. Her blir en også bedre kjent med mange av de andre deltagerne.

Under patruljen betaler du ingenting utav din egen lomme. I denne uken er det medlemmenes penger vi bruker, og det må vi huske på. Det blir mye jobbing, men mye gøy!

Lurer du på noe?

Ikke nøl med å ta kontakt med Rogaland Elektromontørforening for påmelding og ytterligere informasjon.

Påmeldingsfristen er onsdag 28. mai.

1. mai feiring

Arbeidernes kampdag er torsdag den 1. mai og fagforeningen håper mange av medlemmene vil delta på arrangementer rundt i landet denne dagen!

Informasjon om oppmøte og arrangement vil bli lagt ut på hjemmesidene til fagforeningen og distriktet, for aktiviteter som skjer i Rogaland.

Fra 1. mai feiringen i 2006

Årsmøtet i EL & IT klubben Aibel ble avholdt den 29. februar i Bergen

Det var bra oppmøte og gode debatter. Etter årsmøtet ble det avholdt medlemsmøte med info om tariffoppgjøret og viktigheten av og verve de uorganiserte. Kvelden ble avsluttet med årsmøtemiddag.

Årsmøtefesten.

Klubbleder Karsten Bøe.

Deltakere på årsmøtet.

Læringspalta

Av Sverre Åge Johnsen

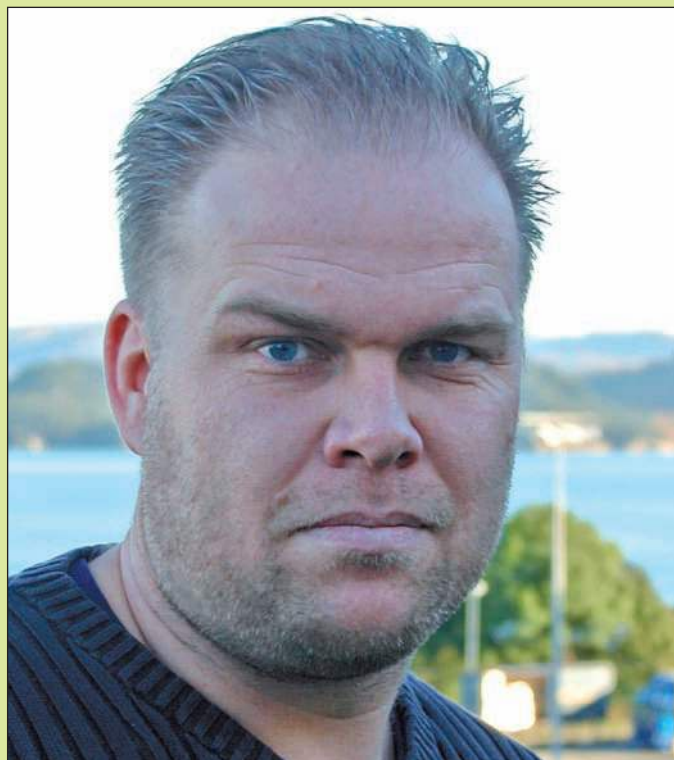
I Samleskinnen vil vi belyse ulike forhold som lærlingene kan komme oppi og ikke minst de mest vanlige sakene vi får spørsmål om. Denne gang starter vi med avleggelse av fagprøve og de forhold en må passe på ved eventuell avslutning av læreforhold. Fagforeningen har som mål å organisere lærlinger, ha god opplæring og forberede lærlingene på at de snart er fagarbeidere og det er dem som skal videreføre faget og overta som tillitsvalgte.

Det nærmer seg fagprøven

I løpet av våren vil en god del lærlinger avlegge sin fagprøve. Mange vil da stille seg spørsmålet om de får fortsette i bedriften de har vært i de siste to og halvt år. De fleste får heldigvis fortsette. Men oftere og oftere ser man at bedrifter ønsker å si opp sin avtale med lærlingen. Som organisert lærling har man heldigvis en del rettigheter som følge av Landsoverenskomsten (LOK). Dette er spilleregler som arbeidsgiveren har akseptert, men trenger hjelp for å følge.

Når man nærmer seg slutten av læretiden, er det spesielt to fordeler ved å være organisert lærling:

1. Skulle man være uheldig å stryke på fagprøven, har man rett til å fortsette i bedriften man jobber i fram til ny prøve er avlagt. Er man ikke organisert, er dette ikke en selvfølge. Man har heller ikke krav på å være i bedriften man jobbet i fram til ny fagprøve er avlagt.
2. Om bedriften skal avslutte avtalen med lærlingen etter endt læretid, er det også her strenge regler bedriften må følge. Bedriften må MINST 1 mnd før læretidens slutt, i henhold til inngått kontrakt, gi en skriftlig oppsigelse. Av flere årsaker har de fleste bedrifter en tendens til å glemme denne fristen. Uansett årsak er du etter fristen å betrakte som fast ansatt i henhold til LOK § 2. Skulle det oppstå en slik situasjon vil nok bedriften hevde, at de bare kan forlenge lærlingkontrakten med 1 mnd. Dette kan de ikke gjøre i henhold til de spilleregler partene har blitt enige om. Arbeidsgiver vil da kanskje si at man kan bli sagt opp i ettertid. I slike tilfeller gjelder imidlertid følgende:

Sverre Åge Johnsen.

Er man ikke sagt opp etter læretidens utløp, har man ansiennitet fra læretidens start. Dette medfører at dersom det er ansatt montører etter at du har startet din læretid, har disse montørene følgelig kortere ansiennitet enn deg, og skal følgelig sies opp før **DEG**.

Dette er eksempler på hvor viktig det er for deg som lærling å være organisert i alle stadier av læretiden. Dersom du lur på noe, ta kontakt med tillitsvalgte eller fagforening **FØRST!** Spør du din arbeidsgiver, vil du ofte få feil eller mangelfull informasjon om dine rettigheter.

8. mars i Sokndal 2008, den internasjonale kvinnetdagen

Av Therese Anita Holmen

Først litt historie: «Første gangen den ble markert var som en nasjonal kvinnetdag i New York i 1908. Den gang kjempet kvinnene for stemmerett. I 1910 ble dagen vedtatt som internasjonal kvinnetdag av deres med-søstre i Europa etter et forslag fra den tyske sosialdemokraten Clara Zetkin på den andre internasjonale, sosialdemokratiske kvinnekongressen i København i 1910.

Allerede året etter ble oppfordringen fulgt med markeringer i flere land, men selve datoen ble ikke bestemt før i 1917, da russiske kvinner demonstrerte denne dagen. Deres demonstrasjon ble opptakten til den russiske revolusjonen. Derfor bestemte Lenin i 1922 at 8. mars skulle være en kommunistisk festdag, og dagen kom til å være knyttet til den kommunistiske bevegelsen fram til den nye kvinnebevegelsen på 1970-tallet.

I Norge var feiringen av 8. mars stor blant annet i 1915, under den 1. verdenskrigen, da Kvinneforbundet i Arbeiderpartiet arrangerte folkemøte for fred, der blant annet Aleksandra Kollontaj fra Russland holdt tale.

Etter dette var det markeringer både i regi av kvinner knyttet til Arbeiderpartiet og av kvinner knyttet til Norges Kommunistiske Parti, stiftet i 1923.

Under andre verdenskrig fant kvinner hverandre i motstandsbevegelsen og i konsentrasjonsleire og markerte dagen i all hemmelighet. Etter krigen var det så det nystartede «Kvinnenenes Demokratiske Verdensforbund», senere «Norsk Kvinneforbund», som holdt dagen i hevd gjennom mindre markeringer. Deres første offisielle markering etter krigen var i 1948. Den gang raste den kalde krigen og kvinnene som markerte dagen møtte mye motstand.»

De siste årene har ikke dagen vært markert her i Dalane. Kjekt at det var 100 år siden første gangen den ble markert- nesten et lite jubileum! Men i år markerte vi den i Sokndal. Vi er veldig fornøyd med deltakelsen og markeringen vi hadde. Vi var 20 stk fra Dalane og omegn til stede på brannstasjonen. Vi takker også LO i Dalane og Sokndal AP som bevilget oss noen kroner, slik at vi slapp å ta av egen lommebok. Tema for kvelden var:

Internasjonal solidaritet for kvinner ved Karen Irene Stangeland.

Vold i nære relasjoner ved Unn Therese Omdal Sørensen. Ny Pensjonsreform og AFP, hvordan dette særlig vil ramme kvinner ved Therese Anita Holmen.

Rett til heltid – mulighet til deltid! Ved Gerd Holmen, Fagforbundet.

Kvelden ble avsluttet med god mat og sosialt samvær.

Vi vil at markeringen igjen skal bli en tradisjon igjen for oss her i Dalane.

Therese Anita Holmen.

Aktiviteter 2008

Det skjer veldig mye i foreningen og det hender at møter / konferanser blir arrangert med kort varslingsfordi det har skjedd en spesiell utvikling i saker som krever hastesbehandling.

De aller fleste aktiviteter blir lagt ut på fagforeningens sin hjemmeside, men dessverre er det svært få som har meldt seg på varslings om nyheter der!

Alle tillitsvalgte burde være registrert slik at nyhetene som legges ut også kommer som link på E-post til deg. Alle medlemmer burde ha en stor egeninteresse av å få nyhetene så tidlig som mulig, også kursinvitasjoner. Gå inn på Rogaland Elektromontørforening sin hjemmeside og registrer deg på:

<http://www.rele.no/>

Du kan registrere deg ved å klikke på «abonnere på nyheter?»

- Distrikt Rogaland holder årsmøte på Folkets Hus tirsdag den 15. april.
- Ungdomskonferanse trinn 2 arrangeres i Stavanger den 21 til 23. mai.
- Landsstyret samles på Sørmarka den 18 og 19. juni.
- Distrikt Rogaland er medarranger av Oslo-konferansen som holdes den 3 til 5. september.
- Det blir oljekonferanse i Bergen i uke 37.

Dette er en liten oversikt over de viktigste aktivitetene som er i nærmeste fremtid. Høstens program vil vi komme sterkere tilbake til.

Ny faktaside – Arbeidstilsynet har utarbeidet en ny faktaside om personløft

Personløft er løft av personer med arbeidsutstyr som er beregnet for formålet. Lift er godkjent utstyr beregnet for formålet. Bestemmelsene i regelverket (inkl. krav til opplæring) gjelder for alle arbeidsgivere og arbeidstakere som foretar løft av personer med arbeidsutstyr. Arbeidsgiver er ansvarlig for at bestemmelsene følges.

Alminnelige plikter for arbeidsgiver

Arbeidsgiver skal påse at arbeidsutstyr som skal brukes, er konstruert og innrettet slik at arbeidstakerne er vernet mot skader på liv og helse ved bruken av dem, herunder ulykker, belastningsskader og påvirkninger som kan utvikle helseskader på lang sikt m.m.

For å sikre arbeidstakernes liv og helse skal arbeidsgiver ved valg av arbeidsutstyr ta hensyn til spesielle arbeidsforhold på den enkelte arbeidsplass, arbeidets særpreg og de farer som kan oppstå ved bruken. Arbeidsutstyr skal brukes til de arbeidsoperasjoner og under de forhold som det er beregnet for.

Arbeidsgiveren skal vurdere farene og treffe nødvendige tiltak for å sikre at arbeidsutstyr som stilles til rådighet for arbeidstakerne egner seg for arbeidet og er tilpasset formålet. Arbeidsutstyret skal kunne brukes uten fare for skade på liv og helse for den som utfører arbeidet. Arbeidsutstyr skal ikke brukes til persontransport med mindre de er konstruert og bygget for det.

Når det ikke er mulig å sikre fullt ut at arbeidsutstyr kan brukes uten fare for skade på liv og helse, skal arbeidsgiveren treffe tiltak for å begrense farene mest mulig.

Alminnelige bestemmelser for arbeidsutstyr

Arbeidsgiver skal sørge for at det kun brukes arbeidsutstyr som er i samsvar med:

- a) denne forskrift
- b) de tekniske kravene i forskrift om maskiner fastsatt ved kgl.res. 19. august 1994, vedlegg I, for

maskiner og sikkerhetskomponenter som går under forskrift om maskiner

- c) bestemmelsene i andre forskrifter som gjelder for det aktuelle arbeidsutstyret.

Arbeidsutstyr som er i bruk, skal underlegges regelmessig vedlikehold og kontroll slik at det er i samsvar med bestemmelsene ovenfor.

Informasjon til arbeidstakere

Arbeidsgiver skal sørge for at det blir gitt nødvendig informasjon om sikker bruk av det arbeidsutstyr som arbeidstakerne settes til å arbeide med.

Arbeidsgiveren skal særlig sørge for at arbeidstakerne får informasjon om:

- a) bruken av arbeidsutstyr
- b) farer ved uregelmessigheter som kan oppstå
- c) de forholdsregler som må tas på bakgrunn av erfaringer med bruk av arbeidsutstyret.

Arbeidstakerne skal gjøres kjent med:

- a) farer de er utsatt for ved bruk av arbeidsutstyret
- b) farer med årsak i arbeidsutstyr i nærheten
- c) farer som skyldes endring av arbeidsutstyr i nærheten.

Informasjon og instruks skal være forståelig for de berørte arbeidstakere.

Opplæring, øvelse og instruksjon av arbeidstakere

Arbeidsgiveren skal sørge for at:

- a) arbeidstakere som har fått i oppgave å bruke arbeidsutstyret, får nødvendig opplæring, øvelse og instruksjon i sikker bruk og i å beherske de farene som bruken kan medføre
- b) arbeidstakere som skal drive vedlikeholdsarbeid i denne forskrift, får nødvendig spesialopplæring.

Arbeidstakernes medvirkning

Planlegging og vurdering av arbeidsmiljøet og gjennomføring av nødvendige tiltak skal skje i samarbeid med arbeidstakerne og deres verneombud, eventuelt med deres tillitsvalgte hvis verneombud ikke finnes.

Årsmøte i EL & IT Klubben Semco Maritime

Av: John Helge Kallevik

EL & IT Klubben i Semco Maritime avholdt sitt årsmøte onsdag 12. mars 2008.

På årsmøte ble det behandlet vanlige årsmøtesaker med beretning og regnskap. Av beretning kan vi lese at klubbleder Gunnar Barmen mer eller mindre har måtte drive klubben alene etter at flere i klubbstyret har sluttet. Klubbleder er blitt valgt til ansatt representant i styret i bedriften. I perioden har det vært mange møter med bedriften på vegne av medlemmene.

Valget ble foretatt som postvalg.

Mange av medlemmene har sagt seg villig til å ta verv i klubbstyret, representantskapet i fagforeningen og distriktet. I tillegg er det valgt representant og varamedlemmer til oljeutvalget.

Dette er en meget positiv utvikling. Dette gjør arbeidssituasjonen til klubbleder lettere og det betyr at flere saker som klubbstyret kan arbeide med på vegne av medlemmene.

På møtet var også Frank Hegdal. Han arbeider på Gullfaks feltet. Han var tidligere ansatt i Sandnes Elektriske Forretning. Han trives godt i oljemiljøet.

Følgende ble valgt i klubbstyret:

Klubbleder: Gunnar Barmen (Ikke på valg)
Nestleder: Tor Egil Aas
Sekr./Kasserer: Yngve Gundersen Finne
Styremedlemmer: Arild Iversen, Dan Erik Skåland og Frank Hegdal.
Til Oljeutvalget: Gunnar Barmen.
Varamedlemmer: Arild Iversen, Tor Egil Aas.

Representantskapet i fagforeningen:

Frank Hegdal
Gunnar Barmen
Yngve Gundersen Finne.

Valgkomiteen:

Bjørn Johansen og Odd Erik Andersen.

Etter valget informerte fagforeningen ved John Helge Kallevik om årets tariffoppgjør.

Frank Hegdal.

Klubbleder Gunnar Barmen.

RETURADRESSE:
Rogaland Elektromontørforening
Lagårdsveien 124, 4011 Stavanger

Skal du begynne å studere til høsten?

**Da har du mulighet til å få stipend
via ditt medlemskap.**

**Stipendets størrelse er inntil kr. 12 000
og søknadsfristen er 15. mai.**

**Søknaden må sendes gjennom
Rogaland Elektromontørforening.**

**Mer info om stipendet
finner du på internett**

<http://www.elogit.no/index.gan?id=81&subid=0>

*Hjemmeside Rogaland Elektromontørforening: <http://www.rele.no/>
Hjemmeside EL&IT Distrikt Rogaland: <http://www.elogit-rogaland.org/>*